

MAROSVÁSÁRHELYI KIR. ÜGYÉSZSÉG
ÉRK. 1909. JULIUS HÓ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neprimite nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
I a s e r a t e
se primesc la Administrația
Brașov și la următoarele
SIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.
H. Angenfeld & Emmerich
Leiser, Heinrich Schalek, A. O-
pelik Nachf., Anton Orpelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsébet-körút)
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
5-a o serie 20 bani.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase lu-
ni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe ca.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și di-
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etagin
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 139.

Brașov, Duminică 28 Iunie (11 Iulie)

1909.

La visita Moștenitorului Coroanei.

Cu trenul de astăzi, la oarele 1^{1/2}, Alteța Sa Imperială și Regală, Archiducele Francisc Ferdinand, Moștenitorul Coroanei Habsburgilor, împreună cu soția sa, principesa Sofia de Hohenberg, vor trece prin gara orașului nostru, mergând spre Sinaia apropiată, ca să viziteze Curtea Regală română.

Visita aceasta este un însemnat eveniment internațional, care nu poate fi trecut cu vederea de cronicarul întâmplărilor politice. Ea dovedește, că România, în frunte cu înțeleptul ei Rege Carol I, e astăzi un însemnat factor politic între celelalte state europene și că în desfășurarea evenimentelor din Răsăritul Europei puterile centrale contează la ajutorul ei.

Înainte cu două-trei luni visita Principelui moștenitor german, acum a viitorului nostru Monarh, dovedesc, pe lângă înalte sentimente de stimă și venerațiune față cu vrednicul Purtător al Coroanei de oțel, care a împlinit în Aprilie etatea de 70 ani, că România s'a înălțat mult sub glorioasa Lui domnie în ochii celorlalte popoare europene și că astăzi ea cuprinde între State un loc de cinste.

Faptul acesta ne umple cu mândrie și pe noi, Românii din afară de granițele Regatului, deoarece înălțarea prestigiului României însemnează totodată înălțarea prestigiului întregului neam românesc.

Noi privim cu bucurie apropierea Monarhiei noastre de statul vecin, alcătuit de frați de ai noștri, și de care prin urmare ne simțim legați nu numai prin interese economice și politice, ci și prin legături de sânge și de sentiment.

Astfel visita Moștenitorului Coroanei imperiale și regale, ai cărei supuși credincioși suntem, la reședința de vară a Curții regale române, este pentru noi, Românii din Monarchia austro-ungară, un eveniment de mare însemnatate, pe care-l salutăm cu cea mai sinceră bucurie, de oare-ce în urma lui așteptăm o dezvoltare tot mai prietenească a relațiilor dintre cele două state, relațiuni, care nu ar putea servi decât spre binele ambelor părți.

Dar călătoria Arhiducelui Francisc Ferdinand, a Nepotului Maj. Sale Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I, și viitorului Purtător al Coroanei austro-ungare, prin ținuturile noastre, are pentru noi, Românii din Regatul ungar, și altă însemnatate.

În cursul ei Alteța Sa Impe-

rială și Regală va avea prilej a vedea din nou romanticele ținuturi ale Ardealului și a-și da seamă de popoarele ce locuiesc aceste frumoase ținuturi.

Înaltul oaspe va avea prilej a vedea prin câmpiile, prin care va trece în fuga trenului, țărani români lucrându-și cu fruntea scaldată în sudoare ogoarele lor, lovind cu sapa în jurul firelor de păpușoiu, sau tăind cu secerea spicele de grâu, din care se va coace pâinea albă și colacul bogăților; va vedea fetișcane și băiețandri păzindu-și vâcșoarele și cele câteva oițe pe văile și poienile, care încă nu sunt oprite; va vedea ici-colea oameni munciți îmbrăcați în haine albe, dar pătate de noroiu, cășnindu-se să scoată câte un trunchiu din hațășurile pădurilor, exploatate de străini, — și cu toate nak-nekurile de pe la gări, se va convinge, că partea cea mai mare din această frumoasă regiune a țării e locuită de Români.

Și poate că Alteța Sa Imperială și Regală se va gândi la trecutul dureros al acestui neam iobăgit până mai eri-alaltăeri și-și va aduce aminte de credința lui neclătită față de glia sa strămoșească și față de Augusta Casă habsburgică, de jertfele de sânge și de avere, pe care le-a adus totdeauna, în bine și în rău, cu toată inima și fără nici o rezervă, la apelul Maj. Sale Impăratului și Regelui și a fericților săi înaintași; își va aduce aminte de credința și vitejia, cu care s'au luptat „feciorii“ români la Dunăre și la Rin, în Boemia și în Italia: la Aspern și Essling, la Custozza și la Mortara, la Magenta și la Solferino, la Lissa, la Königgrätz și la Trautenau.

Și poate că Alteța Sa Imperială și Regală, cu pătrunderea care-L caracterizează și cu simțul Său de echitate înăscut, se va întreba: I se dă oare în țara aceasta acestui popor atât de credincios însemnatatea ce i se cuvine după numărul său, destoinicia sa și după jertfele, ce le-a adus și le aduce și astăzi pentru Țară și Tron?... Își poate el oare manifesta liber convingerile sale politice, și sunt ascultate după cuviință dorințele lui în Sfatul Țării?... Se respectează oare limba lui în administrație și la judecătoria, și pot oare încăpea fiii lui, în număr corăspunzător, în oficiile publice?... Se poate el cultiva în limba lui și se poate el mișca liber, potrivit intereselor

sale, în școală și în biserică?... Sunt aparate oare interesele sale economice, așa încât membrii săi să se simtă bine în țara aceasta și să se poată întări din ce în ce, spre binele lor și al Statului, din care fac parte, și pe care sunt gata a-l apăra ori și când cu brațele lor vânjoase și cu piepturile lor arse de dogoreala soarelui și otelite de bătaia vântului?...

Și poate că ochii Alteții Sale Imperiale și Regale se vor pleca îngândurați la pământ, când va asemăna în gândul Său aceea, ce ar trebui să fie, cu aceea ce este în realitate.

Și poate că mai târziu, după întorcerea dela Sinaia, în sfatul Coroanei va fi cineva, care 'și va aduce aminte și de nefericitul nostru popor și va afla o vorbă bună și pentru el. Și când va intra pe poarta Burgului din Viena și va ceti inscripția: „*Justitia est regnorum fundamentum*“, va stărui, ca ea să se prefacă în faptă și față cu noi Românii.

În asemenea așteptări și cu asemenea dorințe salutăm cu tot devotamentul și cu toată căldura sufletului nostru pe Înaltul Oaspe la trecerea Sa prin orașul nostru.

Dumnezeu să-L poarte în pace în călătoria Sa și să-L aducă iarăși în pace în reședința sa strămoșească, unde, alături de Augustul Său Unchiu, Maj. Sa Impăratul și Regele Francisc Iosif I, îl așteaptă probleme așa de grele, dar totodată așa de mărețe!

Presă din România despre vizita moștenitorului.

Dintr'un articol mai lung al marelui ziar „Minerva“ din București despre vizita arhiducelui Francisc Ferdinand, reproducem următoarele părți:

»In inima munților falnici ai Carpaților, cari au adăpostit veacuri de rândul graiul, firea, datinele și puterea de viață a poporului românesc, înaltul oaspe împărătesc, care vine întovărit de soția Sa, ceea ce înalță și mai mult splendoarea vizitei, va fi primit de Suveranii noștri, de Principii Moștenitori, de autoritățile țării și de popor, cu tot entuziasmul și cu tradiționala ospitalitate românească.

»Alteța Sa Imperială și Regală, Archiducele Francisc Ferdinand, va avea la Sinaia nenumărate prilejuri de a se convinge de simpatiile noastre profunde, de firea loială și pacinică a poporului românesc de atitudine demnă și înțeleaptă a României față cu vecinii săi, de politica națională, pe cât de hotărâtă, pe atât de neprovocatoare și legitimă, care ne însuflețește pe toți, dela Rege până la cel din urmă suflet românesc al țării.

»E adevărat că vizita Arhiducelui austriac are un caracter mai mult intim, precum e și programul de primire. Totuși, însemnatatea ei politică în actualele împrejurări din Europa și în deosebi din Ungaria, nu se poate tăgădui.

»Astăzi se știe pretutindenea cine este moștenitorul tronului austro-ungar.

Se știe că Alteța Sa Imperială este un caracter nobil și energic, o personalitate superioară, o podoabă a Casei de Habsburg. A devenit de asemenea un secret public faptul că Archiducele Francisc Ferdinand ține cu toată inima la binele tuturor naționalităților din puternica împărăție a venerabilului său Unchiu Impăratul-Rege Francisc Iosif. Nu odată presa europeană a vorbit de politica cea nouă și dreaptă pe care Archiducele Moștenitor dorește să o vadă inaugurată față de naționalitățile din Ungaria. Nu odată, presa ungurească l'a atacat cu o violență și cu o lipsă de cuviință extraordinară, isbuțind astfel a-l face cu atât mai iubit și mai admirat din partea naționalităților din Ungaria. Aceste momente, foarte caracteristice pentru schimbările radicale ce par a se pregăti la vecinii noștri, a provocat și entuziasmul unanim și puternic al fraților din Ardeal și din Ungaria vestea, că vizita Arhiducelui Moștenitor în România este un lucru definitiv stabilit. În presa românească de dincolo s' discutat cu stăruință ideea, ca Români să întâmpine cu manifestațiuni de dragoste pe oaspele înalt al țării noastre, în trecerea sa prin ținuturile românești ale Ungariei și dacă manifestațiunile nu vor avea loc, faptul se va explica numai ca o concesiune firească, făcută stăruințelor presei vieneze amice Românilor, care crede că n'ar fi oportune tocmai acum asemenea manifestațiuni, pe urma cărora s'ar putea porni prea ușor noi prigoniri...

»Dar ceea ce vor fi împedecați să facă Românii de dincolo față de Archiducele Francisc Ferdinand, va face cu siguranță opinia publică dela noi. Aicea pe pământul liber al României, nimenea nu ne va putea împedeca să primim cu toată dragostea pe acela, care vine între noi ca prieten al nostru și ca ocrotitor al fraților noștri din Ungaria, nestrămutați în credința lor față de Dinastia Habsburgică...

»In vizita sa prea înaltă la Sinaia Archiducele Francisc Ferdinand va avea, astfel și prilejul binevenit de a se convinge odată mai mult, că ridicola fantomă a »iredentei române« sălășluiește numai în cabinetele politice din Budapesta și niciodată ea nu s'a putut strecura printre Românii de dincolo sau printre grănicerii noștri la noi în țară.

O propunere în privința băncii separate. Deputatul din stânga Nagy György a depus în parlament o mișune relativ la înființarea băncii separate, prin care se cere ca banca separată să se înființeze neapărat până la 1 Iunie 1911. Toate persoanele, cari ar pleda pentru prelungirea privilegiului băncii comune, să fie considerate ca trădători ai principiilor 48-liste. Deputatul Nagy mai propune darea în judecată a miniștrilor, cari ar consimți la prelungirea privilegiului băncii comune.

Ziarele austriace despre criza ungară. În cercurile politice — scrie »Die Zeit« sunt diferite păreri despre formațiunea pe care o vor lua afacerile politice la toamnă. Credința este, că la toamnă coaliția are toate șansele de se menține mai departe. Situația parlamentară din Ungaria depinde însă și de schimbările, cari se vor face în situația politică din Austria. Kossuth declarându-se adept al proiectului reformei electorale al lui Andrassy, refuză reforma radicală electorală. Depinde mult și de împăcarea dintre partidul independist și cel constituțional.

Puterile și comisia financiară pentru Macedonia. Din Constantinopol se anunță, că reprezentanții marilor puteri au intențiunea să adreseze Porței o notă colectivă, prin care consimt la înetarea funcționării comisiei financiare pentru Macedonia.

Cestiunea Cretei. »Frankfurter Zeitung« află din Constantinopol, că guvernul Turciei e de acord cu nota Puterilor protectoare ale Cretei, dar nu se împacă cu cuvântul de »suzeranitate« în locul căruia ar vrea să se întrebuinteze denumirea de »suveranitate«. Expresiunea de »suzeranitate« se aplică numai pentru teritorii și țări, ce stau în raport de vasalitate, ce nu e de loc cazul cu Creta, care este un vilает turcesc. Poarta pretinde deci, pentru moment, că de aici înainte lucrurile expediate din Creta să nu poarte stampila »Grecia«, apoi ca Creta să înceteze de a mai trimite deputați în parlamentul din Atena, și, dacă Cretanii totuși vor trimite deputați, guvernul grec să se oblige de a nu-i primi.

Înființarea claselor paralele române la gimnaziul din Rădăuți (Bucovina) a fost aprobată de guvernul central vienez. Creditul necesar pentru deschiderea claselor paralele a fost luat în bugetul anului 1910. Din această cauză și deschiderea se va face deabia în Septembrie 1910. Prin deschiderea claselor paralele române la gimnaziul din Rădăuți s'a realizat un vechiu postulat al fraților bucovineni. Până acum există astfel de clase paralele la gimnaziile de stat din Suceava, Cernăuți și Câmpulung.

Curentul antigrecesc în Turcia. Curentul în contra Grecilor crește tot mai mult în Turcia. Intreaga presă turcescă condamnă cu multă asprime tendințele de expansiune ale Grecilor, cari în Macedonia și Turcia proprie sunt de multe ori mai accentuate decât în regatul grecesc. Ziarele turcești cer ca guvernul să ia măsuri severe în contra propagandei grecești, în contra spionilor, cari cutreeră imperiul otoman dela un capăt la celălalt. Au fost arestate mai multe persoane suspecte, între cari mai mulți ofițeri greci, la cari s'au găsit documente și hârtii compromițătoare.

Bulgarii au fost însă mult mai prudenți în acțiunea lor. Grație atitudinii pretinoase față de guvernul tinerilor turci, ei au reușit să facă a fi recunoscut exarhatul lor egal în drepturi cu patriarhia. Ba este de prevăzut, că Bulgarii din Macedonia vor câștiga în curând și alte concesiuni însemnate.

Din diferitele părți ale Macedoniei sosesc știri, din cari se vede că situația Grecilor se agravează tot mai mult. Guvernul și-a întors simpatiile către celelalte naționalități. Ura în contra Grecilor crește și se crede, că acestora le va fi foarte greu să mai ajungă la ce au fost în imperiul otoman.

Din Zărnești.

— 25 Iunie v. 1909.

Miercuri, în 24 Iunie (serbătorea Nașterii Sf. Ioan Botezătorul) s'a ținut în Zărnești *sinodul parohial pentru alegerea comitetului și episcopiei parohiale pe perioada anilor 1909—1912.* Acest sinod, care trebuia în sensul statutului organic să se țină încă în luna lui Ianuarie, dar din cauza neînțelegerilor s'a tot amânat, a fost prezidat la cererea parohienilor de

P. C. Sa d-l protosinel și asesor consistorial Dr. Miron E. Cristea în calitate de esmis consistorial.

După celebrarea sfintei liturghii, la care a pontificat P. Cuv. Sa, asetat de preoții din loc, iar răspunsurile au fost date de corul bisericesc de sub conducerea învățătorului N. Sperchez, și după învocaarea dukului sfânt, comisarul consistorial în mijlocul unei profunde atențiuni, a deschis sinodul printr-o vorbire *ocazională* plină de înțelepciune. Primul punct a fost staterinea definitivă a listei membrilor sinodali, în care s'au mai inclus avocatul Dr. Harie Hoadrea, precum și comercianții A. Clinciu și G. Bărsăanu, cari din eroare nu fuseseră introduși.

Alegerea comitetului și episcopiei s'a făcut cu aclamațiune, primindu-se lista stabilită mai dinainte din partea fruntașilor inteligenți. Din această listă fac parte, pe lângă protopopul I. Hamzeea ca membru natural, următorii: Dr. I. Meșian, N. Garoia adv., Dr. Harie Hoadrea adv., Pompiliu Dan inv., I. Ioniță ing. silv., V. Bude inv., G. Nastea not., I. Comșia Bocu func. jud., N. Sperchez inv., Ion Stan Coleșiu, primar, Ioan Șona diurnist com. dinpreună cu 17 fruntași din popor. În episcopie s'au ales: I. Șt. Coleșiu cassar, I. Șerb Coleșiu contabil, Bucur Meșian și I. R. Pișcu controlori.

Terminându-se alegerea, comisarul consistorial a adresat poporului întrunit în număr foarte mare o cuvântare, care a stors lacrimi de bucurie și admirațiune, insistând mai ales asupra rostului școlii confesionale, care trebuie susținută cu orice jertfe și între orice împrejurări. În urmă protopopul I. Hamzeea și inv. P. Dan au exprimat mulțumită atât comisarului consistorial pentru blândețea, tactul și înțelepciunea, cu care a condus acest sinod de mare importanță, cât și Excelenței Sale d-lui Arhiepiscop și Metropolit, din îndurarea căruia într'un mod atât de norocos s'a pus capăt neînțelegerilor și s'a restabilit pacea în mijlocul parohienilor acestei fruntașe comune bisericești.

Membrii noului comitet s'au întrunit apoi în ședință tot sub presidul comisariului consistorial și s'au constituit, alegându-și în unanimitate de președinte pe prot. onorar Ioan Dan, paroh, iar de notar pe inv. Pompiliu Dan.

La oarele 6 seara P. C. Sa Dr. Miron E. Cristea a părăsit comuna Zărnești, fiind însoțit la gară de un număr mare de fruntași și de poporeni, cari și la despărțire l'au aclamat cu mare entuziasm. Poporul zărneștean își va aduce totdeauna cu plăcere aminte de binecuvântata și înțeleapta misiune apostolică, ce a implinit-o în mijlocul său acest distins și respectat dignitar al bisericei române ortodoxe. Deu Dumnezeu, ca pacea și buna înțelegere să-și arate cât mai curând roadele mult dorite în parohia Zărnești.

Cor.

STIRILE ZILEI.

— 27 Iunie v.

Din cauza sfintei sărbători de Luni, ziarul nu va apare până Marți sara.

După zece ani. Astăzi am avut rarul privilegiu de a fi vizitat în localul redac-

țiunei noastre de un număr mare de fineri bărbani români, cari, părăsind acum 10 ani băncile școlilor noastre, au plecat în lumea largă pentru ca fuzestrați cu armele cunoștințelor agoniante în aceste școli, să murească în viața publică spre binele și înaintarea neamului românesc.

Sunt abiturienții de acum 10 ani ai școlii noastre comerciale superioare, cari s'au legat în acele momente sărbătorești să-și dea întâlnire după zece ani și ei sunt totodată primii foști elevi, cari întorc acest obicei frumos la școala superioară comercială.

Î salutăm cu drag în mijlocul nostru și le dorim, că revăzând pe profesorii lor de odinioară și înăperea vechilor noastre școli, înființate cu atâtea jertfe și însuflețire de înaintași noștri, să câștige noi pateri de muncă și jertfă pentru viitor.

Bine ați venit între noi iubii și stimată abiturienți ai anului 1899!

Festivitățile comemorative Eminescu în Bucovina. Întâlnirile serbărilor în memoria lui Eminescu, aranjate Duminecă în Cernăuți, au avut un succes frumos. Iată ce raportează »Patria« din Cernăuți: Dimineața servitului divin și panchida serbată la mare sobor de preoți și asistată de număr mare public, apoi vizitarea casei din strada Aron Pumanul, unde a locuit poetul, discursurile și declamațiunile cu cântările executate la odăita aceea, iar seara festivitățile însuși aranjate în teatrul municipal — ne-au procurat clipe de supremă mulțumire și înălțare sufletească. Sărbârile acestea n'au fost numai sărbări ale studenției noastre, ci au fost ale întregii noastre națiuni, căci ele au contribuit într'un mod deosebit de puternic la cimentarea legăturilor dintre noi și a unității noastre în gând și sentimente, în aspirațiuni și acțiune. Culmea însuflețirii a produs-o profesorul State Dragomir din Iași, seara festivitățile din teatru, când a declamat cu atâtea sentiment »Doina« lui Eminescu, pe care o trăim și o simțim cu toții atât de amar. Corul, sub conducerea d-lui Aurel Morariu, a fost la înălțimea chemării. Nu mai amintesc prestațiunile fascinătoare ale neîntrecutului declamator român, a d-lui State Dragomir, cari vor rămânea neuitate pentru toți câți au participat la acele frumoase serbări. Nici asupra interesantului discurs al d-lui prof. Dr. S. Pușcariu nu ne putem pronunța în această informațiune fugitivă, sperând că Domnia Sa va avea amabilitatea să-l publice în »Jurnalul Literar«, spre a-l face accesibil unui cerc cât se poate de larg de cetitori. În genere asupra întregului festival comemorativ vom mai reveni în coloanele acestui ziar, căci prea mare importanță au aceste serbări pentru sufletul românesc decât să nu ne simțim datorii a sublinia unele momente mai înălțătoare ce le-am petrecut.

Un accident al automobilului principelui Ferdinand. Automobilul principelui Ferdinand, în care se afla Principele Ferdinand trecând Joi pe calea Griviței, a dat peste un băiat. Băiatul, care este în vârstă de 9 ani, fiind să se ferească de o trăsură, care venea în goana cailor, a eșit înaintea automobilului principiar, a cărui viteză era obicinuită. Șoferul a oprit imediat mașina. Cu toate acestea automobilul trântise la pământ pe copil. Starea rănitului nu este

însă gravă și peste câteva zile va fi complet restabilit.

Un ministru francez pămuit. Din Paris se anunță, că fostul deputat Charles Blos, repropunând ministrului finanțelor d-l Caillaux de a-l fi pus pe seodrept în cauză la cursul discuțiunii convenției maritime la Camera, a lovit de două ori în obraz pe d-l Caillaux eri după amiazi în curtea Senatului d-l Caillaux a replicat pămuitându-și agresorul.

Reconstruirea orașului San-Francisco. Din San Francisco se anunță că reconstruirea zecilor părți ale orașului, cari au fost nimicite de cutremurul din 1906, se va termina în curând. Președintele Camerei de comerț din San Francisco, Moore, a plecat pentru mai multe luni în volaj spre a invita toate statele ca să trimită reprezentanți la inaugurarea noului oraș. Moore va sosi în curând la Berlin, de unde va pleca prin Austria, Franța, Grecia, România, etc.

Statuia lui Ioan Creangă. Joi s'a întrunit la Iași comitetul de inițiativă pentru ridicarea unei statui marelui nostru prozator popular Ioan Creangă. Comitetul a admis macheta prezentată de d-l inginer Cugler și a decis, ca statuia să fie așezată în fața școlii primare Trei Erarchi.

O importantă descoperire istorică. Din Petersburg se anunță că la gurile fluviului Don s'au descoperit acum de curând ruinele unor case grecești și mai multe morminte, cu lănci, spețe și diferite obiecte de casă. Se crede că în acel loc s'a aflat vechea colonie greacă Danais. O comisiune de experți a fost trimisă la fața locului spre a stabili vâlcareea istorică a obiectelor găsite.

Distincție. Ni se scrie: În Monitorul Oficial al României, Nr. 61 din 16 Iunie a. c. este publicat decretul regal, prin care domnul Ioan N. Ciurcu, fost șef-contrabil la fabrica de chibrituri, actualminte pensionar al statului, a fost decorat cu ordinul Coroana României în gradul de cavalier.

Colera. Din Dresda se anunță că un Rus din Charkov a sosit zilele aceste bolnav în Karlsbad, având simptomele colerei: Bolnavul a fost internat într'un spital. S'au luat toate măsurile de precauțiune pentru ca boala să nu se răspândească.

Măcelurile dela Adana. Un membru al comisiei de investigare, care a eșit la fața locului, a declarat că în vilaetul Adana au fost ucși în recentele turburări 19.400 creștini, între cari 17.790 armeni și 608 mohamedani. Numărul caselor creștine, cari au căzut pradă incendiului e de 6 ori mai mare decât numărul caselor incendiate ale Mohamedanilor.

Deținerea contelui Andor Festetich. Contele maghiar Andor Festetich a fost arestat alaltăeri în stațiunea balneară Ostende, din Belgia. Câteva luni înainte de aceasta contele fusese expulsat din Franța din cauza jocului de hazard. Circulă știrea că contele ar face parte dintr'o bandă, care în timpul din urmă a comis mai multe înșelăciuni și furturi. Cei mai mulți membrii din bandă au fost prinși înainte

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

E trebuință de o nouă direcțiune în literatura noastră?

(Fine.)

Mediul orașelor? Este adevărat, că scriitorii și artiștii sunt productul mediului, în care se nasc și în care se desvoaltă și trăesc; și la rândul lor, prin influența morală ce o au asupra acestui mediu, îi dau tonul și direcțiunea spiritului lor. Dar acesta nu este mediul cutărui grup social, în care se pomenește sau se vede cineva aruncat, nu este mediul orașelor; ci este mediul etnic, a cărui influență se moștenește prin naștere și prin educațiunea în spiritul tradițiunilor naționale; și visterul acestora este istoria și literatura națională, iar la începutul culturai, e singură literatura poporană nescrisă. Urmele acestui mediu se găsesc întipărite în sufletul fiecărui scriitor, fiecărui artist de ceva valoare. Orașele cu cât sunt mai mari, cu atât sunt un mai mare amalgam de felurite naționalități, cu atât sunt mai cosmopolite. Prin urmare nu ele pot da timbrul de originalitate artelor și literaturii unei națiuni. Poetul și pictorul își pot lua subiectele lor de ori unde, din ori care clasă a societății; dar aceste subiecte trebuie să trăiască mai întâiu în sufletul artistului, de unde împrumută tonul și culoarea modulului său de vedere și de simțire.

Orașele sunt mai puțin favorabile inspirațiunii artistice și prin faptul, că scriitorii și artiștii aci sunt, în mare parte, lipsiți de mărețele și înălțătoarele privilegii ale naturii, cari numai la țară se desfășură în toată bogăția lor. Nu în zidurile și aerul închis și stricat al orașelor, ci numai la țară poate trăi omul în continuă comunicațiune cu natura, care-i întărește deopotrivă corpul și sufletul. Și adese ori aci sunt concepute și scrise cele mai frumoase opere. Dacă cu toate acestea, numai în orașe se pot desvolta și educa talentele, și dacă numai ori mai mult prin orașe pot trăi și din ele se pot răspândi operele de artă și literatură; este pentru că talentele numai aci pot afla de ajuns hrana lor intelectuală, numai aci pot afla știința și mijloacele de cultură, de cari au trebuință pentru a se desvolta, și de cele mai adese ori numai aci pot afla și hrana trupească, care le este tot așa de necesară ca și cea intelectuală, căci rar se întâmplă ca talentele și geniile să se nască în palate și în bogății, mai de multe ori ele răsar în modestele căsuțe dela țară.

Poetilor și nuvelistilor noștri mai tineri li se aduce învinovățirea, că își iau subiectele cu preferință din viața poporului țaran. Acesta este un merit mai mult al lor, dacă isbutese a ne da adevărate opere de artă; pentru că ne oglindesc viața poporului dela țară, care e tulpina vieții noastre a tuturor, a întregii națiuni. Iar din punctul de vedere superior al artei

este indiferent, de unde își ia artistul subiectele sale; pentru că simțemintele și pasiunile sunt aceleași sus ca jos, cu aceeași patimă se luptă doi țărani pentru un petec de ogor, ca și doi împărați pentru o împărăție.

Naționalismul și patriotismul n'au ce căuta în literatură și artă; simțemintele iubirei de neamul și patria lor trebuiesc excluse din operele poetilor, pictorilor și muzicilor noștri: acesta este un alt principiu al d-lui O. D. — O voi Porumbescule, Grigorescule, Alexandri, care ai scris minunatele *Doine, Balade și Legende* și care ai cântat vetejia *Ostașilor noștri*; și tu Eminescule, care te-ai inspirat din basmele și cântecile poporului și care ai scris *Doina* și cea mai frumoasă baladă ca simplu motiv al *Salirei III*; păcat de munca și talentele voastre! Voi erați în mare rătăcire. Asemenea și voi cei de astăzi, Enescule, Vlăhuță, Coșbuc, Goga, și alții, cari orbeați încă în acelaș întunec, pocăiți-vă și vă întoarceți la calea luminoasă, arătată vouă de apostolul *Vieții nouă*.

»E vremea să înțelegem — zice d. O. D., — că literatura trebuie să se emancipeze de ori ce preocupări străine, că e spre paguba ei să fie subordonată unor scopuri îndepărtate, și că dacă nu trăește prin ea însăși, încetează de a mai fi literatură«.

Foarte adevărat. Așa este. Dar să vedem, oare preocupările și scopurile străine de literatură se află la scriitorii, pe

cari îi combați și-i bulești, ori se află la d-ta, care te joci de-a literatura și vrei cu ori ce mijloc, chiar cu prețul ridicolului să fii cap de școală?! Iubirea poetului pentru patria sa, durerea pentru suferințele poporului său, indignațiunea în contra despotismului care-l apasă și-l nedreptățește, entuziasmul pentru aspirațiunile și idealul național, admirațiunea pentru faptele și sublimile avânturi ale eroilor naționali, sunt acestea preocupări străine artei și literaturii? Cum rămâne atunci cu personalitatea, cu sufletul artistului, care trebuie să se manifeste în operele lui și să-i întipărească sigiliul originalității? teorie susținută și de d-ta, d-le O. D. Cum rămâne atunci cu mediul, în care se naște și se desvoaltă artistul, și din care își primește nutrimentul sufletec și aspirațiunea sa? Și acest mediu, o repet, nu este societatea cosmopolită a orașelor, ori ce ai zice d-ta, ci este marea tradițiune națională, care trăiește în inima și viul graiu al poporului, pentru a trece apoi, când el începe a avea o artă și o literatură scrisă, în operele scriitorilor și artiștilor săi. Cum? vrei ca poetul să vadă suferințele patriei sale, jertfele și luptele conaționalilor săi pentru dreptul la viață, la lumină și libertate; ba să ia el însuși parte la ele, să vibreze în sufletul lui ales mai puternic decât în ale altora, să simtă ranele națiunii sale, sau în alte împrejurări, bucuria și entuziasmul pentru triumfurile ei, mai mult decât alții; și cu toate acestea să nu se vadă nimic din această

cu câteva săptămâni și în urma mărturisirilor făcute de aceștia se crede că a fost deținut și costumele Festetich.

Vanătura de lei a lui Roosevelt. Fostul președinte al Statelor-Unite, Roosevelt, era aproape să cadă victimă unui leu, în părțile Africii orientale. Lucrul s'a întâmplat așa că Roosevelt cu suita sa era în una din zilele săptămânei trecute pe urmele unui leu. Unui hăitaș indigen îi și succese a da de urma fiarei, care fu înjunghiată din toate părțile de către societate. Văzând leul că nu poate scăpa în nici o parte, se aruncă asupra lui Roosevelt, care abia mai avu timpul necesar să împuste asupra leului, care, lovit în inimă căzu la pământ. Săptămâna trecută Roosevelt a împușcat încă un leu tânăr și patru cai de mare.

Petrecerea din Lechința. Ni se scrie: La petrecerea din Lechința (de lângă Bistrița) ce se va ținea Duminecă în 18 Iulie st. n. un grup de studenți va juca »Călugerul« și »Bătuta« ceea ce aducem la cunoștința on. public. Comitetul aranjator.

Mulțumită. Neputând în spec'ial mulțămim fiecăruia, cari din incidentul trist al încetării din viață a iubitei și în veci neuitatei mele soții, au binevoit atât a lua parte la înmormântare, cât și a ne mângăia în marea durere — pe mine și familia mea, exprimându-și condolențele, parte cu graiul, parte în scris, — îi rog pe toți, ca pe aceasta cale să primească sincera mea mulțumită. Buza, la 8 Iulie 1909. Cu deosebită stimă Petru Chereslesiu, protopop.

Cuțemur în Bulgaria. Seismograful din Sofia a înregistrat mai multe zguduiri de pământ în localitățile Silistra, Petrohan, Coprivșita și Clisura.

Cinci sute de căsătorii nule. Un Prussian, Luffin sau Ruffin, trăind în Belgia la Liege, a ajuns consilier comunal și ofițer al stărei civile. A căsătorit vre-o 500 de părechi. Acuma s'a aflat că Luffin nefind cetățean, căsătoriile sunt nule. Mulți ar fi gata a se folosi de această împrejurare spre a scăpa din legăturile căsătoriei.

La Tușnad, în villa Stanescu, casă românească, cu parc frumos, cu curte și grădină, se găsesc camere de închiriat. Bolnavi nu se primesc, nici n'au locuit. A se adresa proprietarului Dr. Iosif Blaga, Tusnádfürdő.

Avis amatorilor de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și votaj recunoscut ca escelente, aparat moment portative neîntrecute precum și toate articolele necesare la fotografie, se capătă la firma, A. Moll k. u. k. Hof-lieferant, Wien la Tuchlauben 9. Manufactura fotografică fondată 1854 La cerere se trimite catalog ilustrat cu prețuri.

fierbere și sguidire sufletească în operele sale? Dar nu vezi d-ta, că aceasta e o pretenție absurdă, în contra naturii?! Atunci ar trebui să osândim ca netrebnice și fără valoare o mare parte din scrierile unui Mickiewicz și ale unui Sienkiewicz, cari plâng soarta patriei lor sfâșiate, cari bucăți și cari nutresc mereu speranțele națiunii poloneze pentru ridicarea ei din mormântul în care zace. Ce s'ar alege atunci din opera lui Carduci, care prin poeziile sale a cimentat unirea Italiei făcută de generațiunea lui Garibaldi, Cavour și Victor Emanuel?! Cum ar trebui să judecăm cântecele lui Arnt, Körner și altor poeți germani, cari au contribuit atât de mult la înălțarea de azi a Germaniei?!

Literatura ca ori care altă artă, trebuie să se cultive pentru ea însăși, trebuie să-și aibă scopul în sine. — Foarte bine. Dar »e vremea să înțelegem« cum zice d-l O. D., și cred că pentru d-sa era mai de mult vremea să înțeleagă firea și rolul literaturii și altor arte. Nu trăesc ele, în oricare țară, din viața națiunii acelei țări? Nu sunt și nu trebuie oare să fie spreslunea sinceră și adevărată a suflului național în ceea ce are el mai nobil, mai înalt și mai frumos? S'a făcut și văd a se face încă multă vorbă în jurul înrebării, dacă arta trebuie să se cultive pentru ea însăși sau pentru anumite scopuri ale vieții, dacă ea trebuie să fie liberă n'aspirațiunile sale către un ideal estetic

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“,
Cu 1 Iulie st. v. 1909

se deschide nou abonament pe cuartatul trei al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foaiei noastre.

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA

Arhiducele Francisc Ferdinand în gara Brașov.

Astăzi la orele 1 și 55 m. p. m. a intrat în gara Brașovului trenul special, în care se afla arhiducele Francisc Ferdinand și soția sa principesa de Hohenberg, cu o numărăoasă suită, compusă din dame și domni civili și militari. Intrarea pe peronul gării a fost oprită numerosului public, care eșise întru întâmpinarea înaltului oaspe. De-alungul liniei ferate de pe teritoriul Brașovului erau postați sergenți de poliție și gendarmi, cari au împiedecat publicul să se apropie de trenul princiar. Halta dela abator, gara din Brașov și gara din Dârste erau asediate de poliști de ai orașului și de sergenți de-ai poliției de graniță, cari n'au lăsat pe nimeni pe peronul gării.

Aglomeratiunea publicului a fost deosebit de mare în gara Brașov. Cu mare satisfacție am observat un număr frumos de dame și d-ni din societatea românească a Brașovului, cari veniseră la gară și cari în urma ordinului strict al poliției au fost nevoiți să petreacă prin sălile de așteptare și prin restaurantul gării, a căror geamuri și uși erau păzite de poliști, o măsură, care a produs o justă nemulțumire în public și pe care nu ne-o putem explica altfel, decât că anume stăpânirea a voit să evite orice manifestațiune de simpatie și bucurie față de înalții oaspeți.

În momentul intrării în gară a trenului princiar se aflau pe peronul gării afară de droaia de sergenți numai căpitanul poliției d-l Farkas, îmbrăcat civil, funcționarul de gară, și reprezentanții ziarelor »Gaz. Transilvaniei«, »Brassoi Lapok« și »Brassoi Hirlap«. Trenul princiar era compus din 5 vagoare în următoarea ordine: un vagon cu funcționarii căilor ferate, un vagon de prânzit, un vagon de dormit, un vagon pentru suita și membrii

curții princiare, vagonul princiar și un vagon de bagaj. Când s'a oprit trenul în gară, s'au arătat la unul din geamurile vagonului princiar arhiducele Francisc Ferdinand îmbrăcat în haine de general și soția sa în toaletă de călătorie. După câteva secunde princesa de Hohenberg s'a retras din geam, iar arhiducele a convorbit timp de aproape zece minute cu adjutantul său personal, un tinar căpitan de dragoni, care se dădu-se jos din tren și venise sub geamul vagonului princiar. Tutorul celor prezenți l-a impus figura impozantă și sănătoasă a arhiducelui. În decursul convorbirii cu adjutantul său, își ridica din când în când ochii săi mari și expresivi aruncând priviri scrutaătoare de-a lungul peronului, apoi continuă din nou convorbirea. După zece minute s'a retras în apartamentele sale și nu s'a mai arătat.

În suita arhiducelui am observat pe generalul conte Huyn, căpitanul baron Rumerskirch, directorul camerei Arhiducelui; maiorul de Brosch, șeful cancelariei militare a arhiducelui, căpitanul conte Gudenus; conzilier al conturilor, D. Marsch; în fine, secretarul d-l Nikitch.

La orele 2 și 15, după ce a fost alăturată trenului o a doua locomotivă, trenul s'a pus în mișcare în aceeași liniște în care a intrat în gară.

Relevez ca ceva surprinzător, ca unul din geamurile vagonului de dormit era spart. Mi-a făcut impresia, că cineva a aruncat în acel geam cu o piatră sau alt obiect solid.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 10 Iulie. Partidul independent a ținut ieri seara o ședință spre a decide asupra atitudinii sale față de cabinetul din nou numit. Kossuth a deschis ședința, anunțând că M. Sa a întărit vechiul cabinet în funcțiune evitând prin aceasta pericolul unui cabinet neparlamentar. (Aplauze). Guvernul se va prezenta mâine în parlament. Cu aceasta ocaziune se va cere ca parlamentul să ia act de numirea cabinetului. În această privință, comitetul executiv al partidului independent a votat următoarea rezoluțiune:

„Camera ia act de numirea noului guvern și își exprimă dorința ca criza să se rezolve până la toamnă, conform stipulațiilor și în baza principiilor de majoritate“.

Această rezoluțiune se va trimite partidului constituțional și partidului popular, cari vor face declarațiuni identice.

Kossuth a elaborat următoarea declarațiune care va fi cetită în se-

dința de azi a camerei: Partidul independent, luând act de numirea guvernului, își menține pretențiunile sale, bazate pe principiul de majoritate. Partidul declară în acelaș timp că la toamnă nu va sprijini nici o formațiune de cabinet, care va respecta principiul de majoritate și care nu ar proceda imediat la rezolvarea chestiunii votului universal, direct și secret. În ce privește chestiunea băncii separate, partidul independent persistă în punctul său de vedere. El cere prin urmare ca noul guvern să înceapă imediat pregătirile necesare pentru înființarea băncii separate“.

Viena, 10 Iulie. »Wiener Allgemeine Zeitung« se ocupă în articolul de fond cu vizita principelui moștenitor la Sinaia și spune între altele că pentru conservarea și întărirea relațiilor amicale cu România nu este nevoie de convenții politice sau militare. Aceste relațiuni sunt rezultatul istoriei celor din urmă 20 de ani, al chibzuinței ambelor părți și al paralelismului intereselor de stat. O Austrie puternică, care-și menține pozițiunea ei de mare putere, este cea mai bună garanție pentru suveranitatea neatinsă a României cât și pentru înflorirea culturii și civilizației sale reoromâne. Nu este însă, mai puțin adevărat, că o Românie puternică și înfloritoare este sprijinul poziției de mare putere a Austriei și precum România ar trebui să dorească existența unui stat ca Austria, dacă el n'ar exista încă, tot astfel și Austria ar trebui să dorească existența unui stat român puternic și vital între Prut și Porțile de fier. Ziarul citat vorbește apoi de prietenia tradițională ce există între casele domnitoare ale celor două state.

Agram, 10 Iulie. Eri s'a început interogatorul lui Nastici, implicat în procesul de înaltă trădare. Publicul a asistat în număr foarte mare. Nastici a făcut istoricul detaliat al documentelor în baza cărora a fost dat judecării.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Să capetă pretutindenii

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

lor tendințioasă? Nici decum! Tendințioasă este o scriere literară numai atunci, când vrei să faci o asemenea scriere, fără să fi chemat a o face, fără să aibi darul adevăratei inspirațiuni. Atunci vedem tendința de a face ceva, dar nu vedem simțământul; sau, dacă el există, dacă autorul l'a avut, nu-l vedem sub acea formă fermecătoare a imaginii poetice, pe care numai adevăratul poet, și acesta încă numai în momentele inspirațiunii sale, ni-o poate da.

Poezia, și ori care altă artă, ca o lucrare a minții, liberă de ori ce interes, își are pentru artist scopul ei în sine însăși. Poetul cântă, cum rade sau plânge cineva, pentru că simte durere sau bucurie. Și cântecul său va avea tonul național, umanitar, religios sau filosofic, după firea mediului social și a curentului de idei, în care trăește și sub a cărui impresiune vibrează inima poetului, precum răsună o harpă eoliană la suflarea vântului.

Chiar poeziile de ocaziune, cum sunt odele cântate în onoarea cuiva, marșurile, sau imnurile pentru anumite evenimente sărbătorești, sunt adevărate poezii atunci, când simțământele ce exprimă sunt atât de vii și de puternice, încât era o trebuință pentru poet, un indemn irezistibil, de a le exprima. Faptele și evenimentele ce le motivează sunt numai ocaziunea, adevăratul scop și în aceste poezii este însăși expresiunea simțământului. Când există

tendința fără un simțământ puternic, fără adevărată inspirațiune; autorul ne va putea da o versificațiune corectă și sonoră, sau în proză, o disertațiune în loc de o năvelă, un dialog în loc de dramă, însă nici odată nu ne va da o poezie.*)

De această din urmă categorie sunt, bunăoară, versurile d-tale, domnule Ovide D. și toată străduința d-tale literară, prin care, sub ademenitorul titlu de o »viață nouă«, nu ne dai decât tristul spectacol al unei ambițiuni și pasiuni vechi cât lumea și al unor idei false, contrare naturii și geniului național al ori cărei literaturi. Tendințioasă este deșarta d-tale luptă, prin care, în loc de a-ți vedea de catedră și de știință, în oare ai probat că poți face ceva, vrei să blamezi ceea ce avem mai scump în literatură, ceea ce exprimă mai bine palpațiunile inimii noastre. Și de osândit este tendința d-tale de a amăgi tinerele generațiuni pe un drum fals, recomandându-le ca modele de imitat pe Baudelaire, Verlaine, și pe alți poeți din ultima epocă de decadentă a literaturii franceze, ca să poți fi și d-ta întemeietorul unei noi direcțiuni literare.

M. Strajan.

*) Confer. Caracteristica poeziei timpului nostru, studiu publicat mai întâiu în Convorbiri literare de sub direcțiunea d-lui I. Negruzzi, apoi în Cestuni literare și pedagogice de autorul articolului de față.

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Iunie n. 1909

Renta ung. de aur 4%	108.95
Renta de corone ung. 4%	93.15
Impr. câi. ter. ung. în aur 3 1/2%	82.70
Impr. câi. fer. ung. în argint 4%	93.05
Bonuri rurale croate-slavone	94.35
Impr. ung. cu premii	189.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	142.70
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96.15
Renta de argint austr. 4 1/10	96.15
Renta de aur austr. 4%	117.60
Renta de corone austr. 4%	96.15
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.60
Losuri din 1860	160.75
Acții de-ale Băncii ung. de credit	751 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	638.40
Acții de-ale Băncii austro-ung.	1769. —
Napoleonori.	9.05

.VZI. 32/1909.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință că din cauza zugrăvitului și curățitului localelor dela Casa de zăloage [Versatzamt] în zilele de Luni în 12 și Marți în 13 Iulie a. c. nu se țin oare de oficiu.

Brassó, 8 Iulie 1909.

Oficiul casei de zăloage a orașului Brassó.

(647,1-3.)

Stelajuri, Pupitre și o sobă care se încălzește cu gaz, din cauza defacerei prăvăliei, le vând cu preț convenabil.

(640,1-1.)

Salamon Eisenstein.

GEORGE BUCĂ

croitor bărbătesc,

Brașov, Strada Orfanilor Nr. 7.

Confecționează:

Costume moderne. Fason elegant.

Depozit de

Stofe veritabile englezești.

H. Kleverkaus

Brașov, Strada Hirscher Nr. 6.

FABRICANT DE

SALAMĂ și CĂRNĂȚĂRIE (Selcher)

pus în mișcare cu motor

Recomandă: Șuncă prima calitate. Limbi afumate, salmă, untură de porc, slănină afumată. Cu deosebire specialitate de cârnați cu hrean, așa numiți Krenwürstel.

Comandele se execută prompt și se expediază cu poșta ori și unde.

Prețuri curente la cerere se trimit gratis.

WILHELM SCHMIDTS,

Franzelărie fină și de lux.

Brutărie, Vânzare de făină.

Brașov, Str. Aței 3, Str. Hirscher 2.

În fiecare zi se capătă de 3-0 i francezele pro spete, și pâine de casă.

Pâine neagră Graham pruss. și a.

Cozonaci și Pizmeți proaspeți în fiecare zi.

La toate expozițiile unda au luat parte produsele mele au fost primite cu cel dintâu preț. La expoziția din București din anul 1906 premiat cu medalia de argint.

Fundată la 1876.

Institut artistic fotografic
JOSEF SCHULLER & SOHN

mei fondator Leopold Adler,

BRAȘOV,

Strada Porții Nr. 14.

Lucru solid. — Prețuri solide.

Mărci imperiale germane	117.42 1/2
London vista	239.30
Paris vista	95.20
Neto italiene	95. —

De închiriat

2 odăi și o bucătărie

în Strada Prundului Nr. 1.

(641,3-3).

N. GRĂDINAR,

BRAȘOV, Strada neagră Nr. 1.

Recomandă:

Cafea prăjită, Klgr. à Cor. 3-20

" " " " " 4- —

" " " " " 4-80

Liqueruri fine Rum Jamaica. Iavă.

Cuba. Diferite soiuri de Cognac

în buteli și tot felul de mărfuri

de băcănie.

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă binefacere pentru

Dame, se poate conserva și cultiva folosind

CORSET GRADEFRONT

care este comod și modern.

se capătă după măsură sau gata numai în

MAG. ZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,

Confecționare de corsete specialitate

BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Slăbirea de nervi

este a se atribui sau încordărilor diferite ale inimii unei munci prea iritătoare, unei lucrări spirituale prea înordate, sau urmărilor simțimentelor noastre îngrijorate și durezoase etc. sau consecunței prea agitate a secolului nostru. Persoane cu nervi slabi care lăncezesco în lipsa de putere și energie a încercat ca cu ajutorul Electricității să se tămăduiască, și astăzi n'au destule cu-

vinte de mulțumită și de laudă pentru efectul bun al curentului electric. Pentru aceia recomandăm tuturor celor ce sufer de slăbiciune să-și procure broșura noastră „Tractat despre Electroterapia modernă. Această broșură o vor primi gratis și franco toți aceia cari se vor provoca la ziarul nostru.

Instițutul de ord. medical „ELECTRO-WITALIZER“
Budapesta IV., Károly-körút 2. Felem. 51.

Johann Szvetlik, din Alsófehérvár scrie în 29 Dec. 1908. Mi s' aș dăruie de Dr. Mă bucur că vă pot aduce la cunoștință că nu mai am răgoșei, suet iarăși vesel și mi-am re-apătat pofta de lucru. Umbrelul mie mai ușor și mai elastic. Cu un cuvânt mă simt cu mult mai bine ca înainte. Acestul îl folosesc în că și acum. El funcționează perfect

Compon pentru o carte de cinste:

Instițutul de ord. med. „ELECTRO-WITALIZER“

Budapesta, IV. Károly-körút 2 felem. 51.

Rog -mi trimite gratis si fara cost, in

cazuri în care să-mi trimiteți „SISTEMUL DE

VINDECARE ELECTRIC MODERN“

pentru { bărbați / femei

Numele: _____

Comuna și poșta ultimă _____

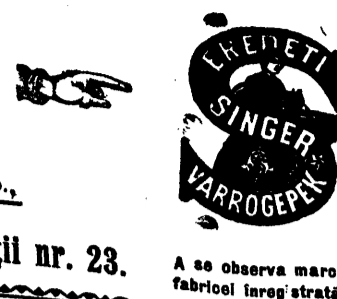
Taxa și lipsește pe o corespondență.

Mașine de cusut

ORIGINALE SINGER

SINGER Co.

mașine de cusut, Soc. pe acții, Brașov, Strada Porții nr. 23.

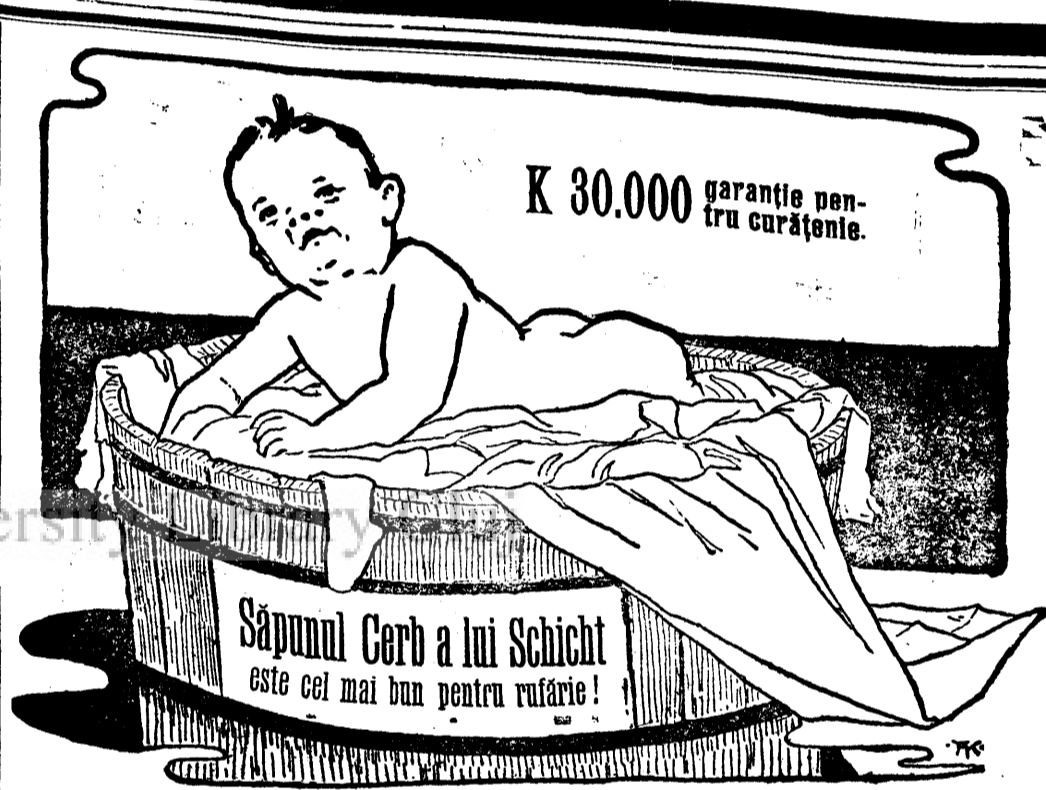

A se observa marca fabricii înreg-strată.

= Avertisment. =

HÂRTIA DE CIGARETE AIDA ȘI BLUE-STAR

recunoscută ca cea mai bună calitate se imitează de concurență. Observați la cumpărare marca veritabilă, și nu cumpărați imitații de valoare inferioară.

Săpunul Schicht marca Cerb se folosește la tot-felul de spălat, pentru calitățile eseculente de curățire: pentru trebuința personală, pentru albături fine și groase, albe, colorate, mobile, covoare, animale domestice etc. etc. Este lucrat din cele mai alese materii brute.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai ceibicose la stomac și pântec, în contra cărceilor și a crelei la stomac, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesoi a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2 — Falsificățiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alină durerile de gât și reumatism și a altor urmări de răceală. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2. —

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. — 40 b. Cinci bucăți cor. 1.80

Fie-care bucătă de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. turnisor al curții imperiale

— Comandele din provincie se efectuează zilnic prin rambursă postală — La deposite să se cêra anumit preparatele provădute cu i călitura și marca de apărare a lui A. MOLL. Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și în gros la D. Eremias Nepoșii.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fîieri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoșii.

J. B. M.